

Eduskunta
Talousvaliokunta
29.3.2016

HE laiksi räjähteiden vaatimustenmukai-
suudesta ja eräiksi siihen liittyviksi
laeiksi
(HE 20/2016 vp)

Tapani Koivumäki TEM

HE (20/2016 vp) laiksi räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

- pannaan täytäntöön pääosin Euroopan parlamentin ja neuvoston räjähdystarvikkeita koskeva direktiivi (2014/28/EU) ([ns. siviiliräjähdedirektiivi](#))
- räjähteiden ja ampumatarvikkeiden siirtoa koskevat velvoitteet toimeenpantu kemikaaliturvallisuuksissa ja ampuma-aselaissa; [ei tarvetta muutoksiin](#)
- siviiliräjähdedirektiivi on yksi kaikkiaan yhdeksän direktiivin muodostamasta direktiivipaketista

Siviiliräjähdedirektiivi (2014/28/EU)

- kumoaa vastaavan siviiliräjähteitä koskevan direktiivin (93/15/ETY)
- uusi direktiivi on ns. NLF-mukautettu (New Legislative Framework) (NLF-asetus ja –päättös)
- uudessa direktiivissä tarkennettu artikloja:
 - toiminnanharjoittajien (valmistaja, maahantuoja, jakelija) velvollisuudet
 - ilmoitettujen laitosten vaatimukset ja ilmoittaminen
 - markkina-valvonta
- ei merkittäviä substanssimuutoksia
 - tarkennettu räjähteen valmistusta omaan käyttöön
 - liitetty räjähteiden tunnistamista ja jäljitettävyyttä koskeva järjestelmä

Siviiliräjähdedirektiivin täytäntöönpano

- direktiivi esitetään toimeenpantavaksi pääosin uudella lailla ja sen nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella
 - laki räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta
 - VNA räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta
- markkinaavalvontaa ja ilmoitettuja laitoksia koskevat säännökset pääosin erillisissä horisontaalisissa laeissa
- aikaisempi siviiliräjähdedirektiivi toimeenpantu pääosin kemikaaliturvallisuuslailla ja asetuksella (1384/1994) räjähteiden vaatimustenmukaisuuden toteamisesta
- tarkoitettu tulemaan voimaan 20.4.2016 siviiliräjähde-direktiivin soveltamisajankohdan mukaisesti

Räjähdelain sisältö (1)

Soveltamisala

- siviilikäyttöön tarkoitetut räjähteet (YK:n suositus, luokka 1)

Soveltamisalan rajaukset

- puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen, pelastuslaitoksen tai poliisin käyttöön tarkoitetut räjähteet
- pyrotekniset tuotteet
- ampumatarvikkeet

Vaatimustenmukaisuus ja talouden toimijoiden velvollisuudet

- olennaiset turvallisuusvaatimukset
- valmistajan velvollisuudet/tuotteen vaatimustenmukaisuus
- CE-merkintä ja muut merkinnät
- tunnistamista ja jäljitettävyyttä koskeva järjestelmä
- maahantuojaan ja jakelijan velvollisuudet

Räjähdelain sisältö (2)

Ilmoitetun laitoksen velvollisuudet

Oikeus tehdä tarkastuksia

Rangaistussäännös

Turvallisuustekniikan neuvottelukunta

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

- vanhat todistukset vaatimustenmukaisuudesta jäävät voimaan

Muut lakiehdotukset

Pyroteknisiä tuotteita koskevan lain muutos

- viittaukset markkina- ja valvontaa ja ilmoitettuja laitoksia koskeviin horisontaalisiin lakeihin; vastaavien pykälien kumoaminen
- rangaistussäännös ajanmukaiseksi

Kemikaaliturvallisuuslain muutos

- lakimuutoksista aiheutuvat kumoamiset
- selluloidin lisääminen soveltamisalaan; mahdollistaa vanhan, tulenarkaa selluloidia koskevan asetuksen (93/1934) kumoamisen
- säiliöiden vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvän, Tukesin luvan kumoaminen; hoidetaan markkina- ja valvonnan keinoin

Rikoslain muutos

- räjähdeterikosta koskevan pykälän muuttaminen vastaamaan ehdotettuja lakimuutoksia

Esityksen vaikutuksia

- esitys suurelta osin lainsäädäntötekhninen
- säännösten oletetaan selkeyttävän ja yhdenmukaistavan valvontaviranomaisten toimintaa (Tukes, Tulli)
- ilmoitetun laitoksen uudelleen hyväksyminen ja ilmoittaminen (Puolustusvoimien Tutkimuslaitos?)
- toiminnanharjoittajien rooli toimitusketjussa tarkentuu (valmistaja, maahantuoja, jakelija)
- aikaisemmat hyväksynnät jäävät voimaan
- alan yrityksille tärkeää, että uusi lainsäädäntö ei aiheuta viivästystä uusien tuotteiden markkinoille saattamisessa

